

પૂર્ણચંદ્રના પ્રકાશમાં મુદિત થઈ જાઓ

૧ જુલાઈ, ૨૦૨૦

આત્મીય પાઠકો,

હાલમાં, ચંદ્ર સાથેનો મારો પ્રેમ ઘણો વધુ ગહન થઈ ગયો છે. ઘણાં વર્ષો સુધી હું પહાડી, વનપ્રદેશમાં રહેતો હતો, જ્યાં સામાન્યરીતે વરસાદ અથવા ઝરમર વરસાદ પડતો રહેતો અને હું ચંદ્ર વિશે ભાગ્યે જ વિચારતો હતો. હવે હું દક્ષિણ-પશ્ચિમ અમેરિકામાં એરિઝોનાના સુંદર રણ વિસ્તારમાં રહું છું અને લગભગ રોજ રાત્રે ચંદ્રનાં દર્શન કરું છું — અને કેટલીકવાર તો સવારે અને બપોરે પણ! મને ચંદ્રની પૂર્ણતા તરફ વધતી કળાને અને એકદમ બારીક અર્ધચંદ્ર તરફ ઘટતી કળા જોઈને આનંદ થાય છે. પરંતુ હંમેશાં મારું મન અને હૃદય પૂર્ણચંદ્રથી એકદમ મંત્રમુગ્ધ થઈ જાય છે. તે કેટલો નજીક, કેટલો સંપૂર્ણ અને કેટલો જીવંત લાગે છે.

ગુરુપૂર્ણિમા દરમિયાન, આપણી પાસે એ પૂર્ણચંદ્રનો અનુભવ કરવાનો સુઅવસર હોય છે, જેને ભારતના પવિત્ર ગ્રંથો વર્ષનો સૌથી મંગલમય પૂર્ણચંદ્ર, શ્રીગુરુને સમર્પિત પૂર્ણચંદ્ર માને છે. આપણે જે કૃપા અને જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરીએ છીએ તેના માટે કૃતજ્ઞતાપૂર્વક શ્રીગુરુનું સન્માન કરવા અને તેમની પૂજા-અર્ચના કરવા માટે આ દિવસ વિશેષરૂપે શક્તિપૂર્ણ છે.

પૂર્ણચંદ્ર રાત્રિના આકાશમાં એક ઉદ્ભોધક ઉપસ્થિતિ છે. વાસ્તવમાં, આપણે દરેક પૂર્ણચંદ્રને એક સ્મરણ કરાવનાર માની શકીએ, જે આપણને શ્રીગુરુ પાસેથી પ્રાપ્ત કૃપાની પ્રચુરતાની આપણી અંતર સત્તામાં શ્રીગુરુની ઉપસ્થિતિની પૂર્ણતાનું સ્મરણ કરાવે છે. તમે ક્યારેય વિચાર્યું છે કે સૂર્યના દષ્ટિકોણથી ચંદ્ર હંમેશાં પૂર્ણ હોય છે કારણકે ચંદ્રનું મુખ હંમેશાં પૂર્ણરીતે સૂર્ય તરફ હોય છે. તેવી જ રીતે, શ્રીગુરુ હંમેશાં અંતર પ્રકાશના પરમ સ્ત્રોત સાથે, ભગવાન સાથે પૂરેપૂરી રીતે એકલય હોય છે, અને તેઓ કૃપાના એ દિવ્ય પ્રકાશ અને પ્રજ્ઞાનને આપણા પર પૂર્ણરીતે પ્રતિબિંબિત કરે છે.

‘પૂર્ણ’ એક સંસ્કૃત શબ્દ છે. ઘણાં વર્ષો પહેલાં મને ગુરુપૂર્ણિમાના દિવસે ચંદ્ર સાથે આ ‘પૂર્ણ’ શબ્દના અતૂટ સંબંધનો અનુભવ થયો હતો. હું અને મારી પત્ની જુદાજુદા કારણોથી યુરોપ ગયા હતા — વ્યક્તિગત અને ધંધાકીય — અને તે દિવસે વહેલી સવારે અમે ટેક્ષીમાં બર્લિન એરપોર્ટ જઈ રહ્યાં હતાં, ત્યારે મને પશ્ચિમમાં અસ્ત થઈ રહેલા ગુરુપૂર્ણિમાના ચંદ્રની અને પૂર્વમાં ઉદિત થઈ રહેલા સૂર્યની એક ઝલક જોવા મળી. પૂર્ણચંદ્ર નીચે આવેલાં વાદળોનાં સમૂહની અંદર-બહાર નીકળતો સરકી રહ્યો હતો જાણે સંતાકૂકડી રમી રહ્યો હોય.

મને સમજાઈ ગયું કે જર્મનીમાં સૂર્યોદયના આ સમયે ન્યૂયોર્કમાં મોડી રાત્રિ હશે અને મેં કલ્પના કરી કે શ્રીગુરુમાઈ કદાચ ગુરુપૂર્ણિમાના ચંદ્રને નિહાળી રહ્યાં હશે, રાત્રિના આકાશમાં તેના પ્રકાશને અંતરમાં ઉતારી રહ્યાં હશે. તે ક્ષણે મને ગુરુપૂર્ણિમા સાથે એક નવા જોડાણનો અનુભવ થયો. ભૂતકાળમાં તે મને રહસ્યમય લાગતું હતું — શા માટે એક વિશેષ પૂર્ણિમાએ શ્રીગુરુનું સન્માન કરવું જોઈએ? પછી, ગુરુપૂર્ણિમાને સમજવાનો પ્રયત્ન કરવાને બદલે, મેં એવી કલ્પના કરવાનું પસંદ કર્યું કે ગુરુમાઈજી શ્રી મુક્તાનંદ આશ્રમની ઉપર રાત્રિના આકાશમાં પૂર્ણચંદ્રનો આનંદ માણી રહ્યાં છે. જ્યારે મેં આમ કર્યું ત્યારે મારા મનમાં મેં ગુરુમાઈજીને ધીમે અને સ્પષ્ટ આહ્વાદ સાથે ‘પૂર્ણ’ કહેતાં સાંભળ્યાં. પછી મેં તેમને વારંવાર પૂર્ણ શબ્દનું ઉચ્ચારણ કરતાં સાંભળ્યાં, તેમનો અવાજ ઉત્સાહ અને આનંદથી ગુંજી રહ્યો હતો.

હું વિચારતો હતો કે આનંદની આ ઉત્કટતાનો અનુભવ કેવો હશે અને મારી અંદર આહ્વાદનો, મારા અંતરમાં પ્રકાશ પ્રગટ થઈ રહ્યો છે એવો અનુભવ થવા લાગ્યો. મારા અંતરમાંથી દઢતાપૂર્વક ‘પૂર્ણ’ શબ્દ વારંવાર ઉદ્દિત થઈ રહ્યો હતો અને મેં વિચાર્યું કે આ બધું કેટલું ‘પૂર્ણ’ છે — પ્રકૃતિની પ્રચુરતા, ભગવાનની અટલ ઉપસ્થિતિ, શ્રીગુરુની નિરંતર કૃપા અને પ્રેમ. હવે મેં જાણ્યું કે દિવ્ય પૂર્ણતાની આ અનુભૂતિ વર્ષના સૌથી મહત્વપૂર્ણ પૂર્ણચંદ્રનું કુદરતી પ્રતીક છે.

આ વર્ષે ગુરુપૂર્ણિમાનો ઉત્સવ પશ્ચિમના દેશોમાં ૪ જુલાઈએ અને ભારતમાં ૫ જુલાઈએ મનાવવામાં આવશે. આ મહિના દરમિયાન ચંદ્રમાનો અનુભવ કરવાની એક રીત છે : આખા વિશ્વમાંથી સિદ્ધયોગીઓએ આ ઉત્સવના બે અઠવાડિયા પહેલાંથી ગુરુપૂર્ણિમાના ચંદ્રની વધતી કળાના મોકલાવેલા આકર્ષક ફોટાઓને Waxing Moon of Gurupurnima ગેલરીમાં નિહાળવા. આ ગેલરીમાં હવે દરરોજ નવા ફોટાઓ ત્યાંસુધી ઉમેરાતા જશે જ્યાંસુધી ગુરુપૂર્ણિમાના પૂર્ણ ચંદ્રના ફોટાઓ સાથે તેનું સમાપન ન થાય. તમે પોતે ગુરુપૂર્ણિમાના ચંદ્રના ફોટાઓ મોકલીને ઉત્સવ મનાવવાની આ અનોખી રીતમાં સક્રિયતાથી ભાગ લઈ શકો છો.

ઘણાં વર્ષોથી, હું અને મારી પત્ની સિદ્ધયોગ ધ્યાન કેંદ્ર અથવા સંકીર્તન અને ધ્યાન મંડળીમાં જઈ ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવમાં ભાગ લઈએ છીએ, બીજા સિદ્ધયોગીઓ સાથે મળીને સંકીર્તન અને ધ્યાન કરીએ છીએ અને શ્રીગુરુની ઉપસ્થિતિનું અમારા હૃદયમાં આવાહન કરીએ છીએ. આ વર્ષે મહામારી હોવાને કારણે, આપણે ઘરે રહીને આ મહોત્સવ મનાવીશું — અને હું ખૂબ જ કૃતજ્ઞ છું કે શ્રીગુરુમાઈ સિદ્ધયોગ પથની વેબસાઇટ દ્વારા અદ્ભુત સંસાધનો ઉપલબ્ધ કરાવી રહ્યાં છે.

ભગવાન નિત્યાનંદની ચાંદ્ર પુણ્યતિથિ

૧૭ જુલાઈએ આપણે ભગવાન નિત્યાનંદની ચંદ્રતિથિ અનુસાર પુણ્યતિથિ મનાવીશું — એ ચંદ્ર તિથિ જ્યારે બડે બાબાએ પોતાના દેહનો ત્યાગ કર્યો હતો અને પરબ્રહ્મમાં લીન થઈ ગયા હતા. વર્ષ ૨૦૧૨માં, આ પાવન

દિવસની ૫૦મી પુણ્યતિથિના દિવસે શ્રીગુરુમાઈએ એક પ્રવચન આપ્યું હતું, જેનું શીર્ષક હતું, ‘નિત્યાનંદં ચરણં શરણમ્’, જેમાં તેમણે આપણને એ યાદ અપાવ્યું હતું કે બડે બાબાનો ઉત્સવ મનાવવા માટે આપણે ગમે ત્યાં હોઈએ, આપણે ‘હૃદયની દૃષ્ટિથી’ ઉપસ્થિત રહી શકીએ છીએ. આ વર્ષે, ૧૭ જુલાઈએ આપણે આપણા પોતાના નામસંકીર્તન અને ધ્યાનના અભ્યાસમાં ભાગ લઈને — તેમજ સિદ્ધયોગ પથ વેબસાઈટ પર ઉપલબ્ધ ‘અવધૂત સ્તોત્રમ્’નું ગાન કરીને બડે બાબાનું ‘હૃદયની દૃષ્ટિથી’ સન્માન કરી શકીશું.

ગુરુમાઈજીના સંદેશનું અધ્યયન અને અન્વેષણ

હાલમાં, મારા એક મિત્રે મેલબોર્નમાં રહેતી એક સિદ્ધયોગ વિદ્યાર્થી વિશે મને કહ્યું કે તેણે આ વર્ષે શ્રીગુરુમાઈના સંદેશ પર અભ્યાસ પુસ્તિકાને તેના સિદ્ધયોગ અધ્યયનનો મુખ્ય અભ્યાસ બનાવી લીધો છે અને તે દરરોજ તેનું અધ્યયન કરે છે. મેં આ યુવતી સાથે અભ્યાસ પુસ્તિકાના તેના અનુભવ વિષે વાત કરી. તેણે કહ્યું કે તેને ગુરુમાઈજી દ્વારા પૂછાયેલા પ્રશ્નો વિશેષતઃ પસંદ છે જે દરેક અભ્યાસપત્રની શરૂઆતમાં હોય છે અને જે વિદ્યાર્થીનું વર્ષ ૨૦૨૦ના સંદેશનું અન્વેષણ કરવામાં દિશાનિર્દેશન કરે છે. તે મહિલાએ કહ્યું, “હું આખા અઠવાડિયા દરમિયાન ગુરુમાઈજીના પ્રશ્નોને મારા મનમાં ધારણ કરું છું. જ્યારે હું ચાલું, જ્યારે હું ભોજન બનાવું, જ્યારે હું વાસણ ઘોઉં ત્યારે એ પ્રશ્નો વિશે વિચાર કરતી રહું છું. . . હું હંમેશાં એવા અનુભવની ઇચ્છા કરતી હતી કે હું સતત શ્રીગુરુમાઈ સાથે વાર્તાલાપ કરી રહી છું,” તેણે વધુમાં કહ્યું, “અને હવે એ અનુભવ સતત મારી સાથે છે.”

મારા મનમાં વિચાર આવ્યો કે આપણામાંથી ઘણાંને આ જ ઝંખના હોય છે — શ્રીગુરુ સાથે ગહન અને છતાં ગાઢ માનવ સંબંધની. આ મહિલાએ એક વાત એ કહી હતી કે આ વર્ષે અભ્યાસ પુસ્તિકાનું અધ્યયન શરૂ કરવા માટે હજી મોડું નથી થયું.

ગુરુપૂર્ણિમાના આ મહિનામાં જે સિદ્ધયોગ અભ્યાસ પર આપણે કેન્દ્રિત થઈએ છીએ, તે છે ‘દક્ષિણા’, શ્રીગુરુને આર્થિકરૂપે ભેટ અર્પણ કરવાનો અભ્યાસ. આ વર્ષે આપણે વેબસાઈટ પર અતિ સુંદર કાર્ડ Invitation in Honor of Gurupurnima જોઈ શકીએ છીએ, જે આપણને દક્ષિણાના આધ્યાત્મિક અભ્યાસ સાથે જોડાવા માટે આમંત્રિત કરે છે. મેં દક્ષિણાને હંમેશાં શ્રીગુરુ પાસેથી પ્રાપ્ત કૃપા અને પ્રજ્ઞાનની પ્રચુરતાનું સન્માન કરવાની એક ઉત્કૃષ્ટ રીત તરીકે જોઈ છે, જોકે આપણને કદાપિ એવું નહીં લાગી શકે કે આપણે જે અર્પિત કરીએ છીએ તે પર્યાપ્ત છે. આપણે ભારતના સંત-કવિઓને તેમના ભજનો અને અભંગોમાં શ્રીગુરુ દ્વારા તેમને પ્રાપ્ત થયેલી મુક્તિદાયક કૃપા માટે તેમનો મહાન પ્રેમ અને તેમની કૃતજ્ઞતાને વ્યક્ત કરતાં સાંભળ્યાં છે, તેમ છતાં તેઓ એ સ્વીકારે છે કે તેમને એક મૂઝવણ રહે છે : શ્રીગુરુને બદલામાં શું આપવું? જેમકે સંત બ્રહ્માનંદજી ગાય છે, “હું શ્રીગુરુદેવને શું ભેટ અર્પિત કરી શકું? ત્રણેય લોકમાં મને કોઈપણ વસ્તુ તેમને ભેટ કરવા યોગ્ય નથી લાગતી,

કારણકે કોઈપણ વસ્તુ તેમણે મને આપેલા એ પરમ આનંદ સમાન ક્યારેય ન હોઈ શકે, ધન અને મણિઓના પર્વતો પણ નહીં.”

સાથેસાથે, આપણે કંઈક અર્પિત કરવા પણ ઇચ્છીએ છીએ — અને એ મહત્ત્વનું છે કે આપણે તે કરીએ. અર્પિત કરવાનું કાર્ય, જે જીવનના ચક્રનું એક સ્વાભાવિક અંગ છે, તે આપણી અંદર શ્રીગુરુએ જે અંતર રૂપાંતરણને ગતિશીલ બનાવી દીધું છે તેને પોષિત કરે છે. હું તમને માર્ક મેકલોગ્લિન દ્વારા લિખિત વ્યાખ્યા *The Transformative Cycle of Giving and Receiving* વાંચવા માટે પ્રોત્સાહિત કરું છું, જેથી તમને આપવાના અને લેવાના કીમિયાગરી સ્વરૂપનો એક વિશાળ દષ્ટિકોણ મળી શકે.

અર્પણના સ્વરૂપનું ચિંતન કર્યા પછી, મેં નિર્ણય લીધો કે હું મારા દક્ષિણાના અભ્યાસને પુનર્નવીન કરીશ. ઘણાં વર્ષોથી હું મારી મુખ્ય દક્ષિણાને Siddha Yoga Monthly Dakshina Practice ‘સિદ્ધયોગ માસિક દક્ષિણા અભ્યાસ’ દ્વારા મારા બેંક ખાતામાંથી આપોઆપ થતાં ટ્રાન્સફર રૂપે અર્પિત કરું છું. મારી માસિક દક્ષિણાનો અભ્યાસ એ બોધથી પણ પ્રેરિત છે કે આ નિયમિત દક્ષિણાના અર્પણથી સિદ્ધયોગ મિશનને અવિરતપણે સહાય મળે. પછી, જ્યાં હું રહું છું ત્યાંના સિદ્ધયોગ ધ્યાન કેંદ્રના સત્સંગમાં, ધ્યાન કક્ષમાં જ્યારે હું શ્રીગુરુમાઈના આસન પાસે પ્રણામ કરું છું ત્યારે પણ દક્ષિણા અર્પિત કરું છું. આ રીતે અભ્યાસ કરવાથી, મને ઘણીવાર શ્રીગુરુમાઈ સાથે ગહન જોડાણની અનુભૂતિ થઈ છે — હું તેમની કૃપા માટે અને મારા જીવનમાં તેમની ઉપસ્થિતિ માટે કૃતજ્ઞ છું. હવે, વૈશ્વિક મહામારી દરમ્યાન સિદ્ધયોગ ધ્યાન કેંદ્રો અને સંકીર્તન અને ધ્યાન મંડળીઓ બંધ હોવાથી મને સમજાયું કે હું દર્શનની અને દક્ષિણા અર્પણ કરવાની તે ક્ષણોને કેટલી બધી યાદ કરું છું.

મેં મનમાં વિચાર્યું કે હું આ પરિસ્થિતિને એક આશીર્વાદ બનાવી શકું છું. મેં જોયું કે માસિક દક્ષિણાના અભ્યાસમાં ભાગ લેવા ઉપરાંત, હું અને મારી પત્ની રોજ રાત્રે અમારા ધ્યાન કક્ષમાં નામસંકીર્તન અને ધ્યાન સમાપ્ત કર્યા પછી અમારી પૂજામાં દક્ષિણા અર્પિત કરી શકીએ છીએ. હું થોડા સમયથી આ કરી રહ્યો છું અને મારે કહેવું જ પડશે કે આ અનુભવ ગહન છે — તેનાથી મને મારા સિદ્ધયોગના અભ્યાસોમાં જે પ્રેમ અને જોડાણના ભાવનો હું અનુભવ કરવા માંગુ છું તે મળે છે. અને દરેક મહિનાના અંતમાં, હું આ વધારાની દક્ષિણા ઓનલાઇન દક્ષિણા રૂપે એસ.વાય.ડી.એ. ફાઉન્ડેશનને મોકલી આપીશ. અને બસ! આ રીતે રોજ રાત્રે હું જોડાણની તે ક્ષણોને આનંદ ઉઠાવી શકીશ.

દક્ષિણા અર્પિત કરવાની શક્તિના આ પ્રત્યક્ષ અનુભવે મને પ્રેરિત કર્યો છે કે હું નિયમિત અભ્યાસની વચન-બદ્ધતાના ફાયદા પ્રત્યે વધુ જાગૃક બનવાની રીત શોધું. મેં દર મહિનાના પહેલા દિવસે *The Transformative Cycle of Giving and Receiving* વ્યાખ્યાને વાંચવાનો નિર્ણય કર્યો છે. તે દિવસે, હું દક્ષિણા અર્પિત કરવાના મારા અનુભવને જર્નલમાં લખી લઈશ, અને જોડાણ તેમજ પ્રેમના ભાવમાં જો કોઈ પરિવર્તન થયું હોય તો તેને પણ લખી લઈશ.

હું તમને આમંત્રિત કરું છું કે આ મહિના દરમ્યાન સિદ્ધયોગના આ મુખ્ય અભ્યાસના તમારા પોતાના અનુભવને તમે કેવી રીતે અનુપ્રાણિત કે ગહન કરી શકશો તે વિશે વિચાર કરો.

ગુરુપૂર્ણિમાના આ મહિનામાં, આપણામાંથી દરેક પાસે એ અવસર છે કે આપણે આપણા મન અને હૃદયને અંતરમાં સ્થિત શ્રીગુરુદેવના પૂર્ણ પ્રકાશ તરફ વાળીએ અને તે પ્રકાશમાં મુદ્દિત થઈ જઈએ. આ મહિનો આપણામાંથી દરેક માટે વૈભવથી પરિપૂર્ણ રહે એવી શુભકામના!

પ્રેમ સહિત,

પૉલ હૉકવુડ

